

ČO PREDCHÁDZALO NÁŠMU TRETIEMU PROJEKTU ESF

Prioritnou cieľovou skupinou v práci Gymnázia sú žiaci strednej školy, hlavným cieľom je príprava na ďalšie vzdelávanie. Dlhodobo hľadáme a využívame také formy práce, ktoré zefektívňujú prácu smerujúcu k naplneniu tohto cieľa. Významným medzníkom v sérii inovácií pedagogického procesu bolo zavedenie Alternatívneho učebného plánu v školskom roku 2001/2002. Tento program umožňoval žiakom 4. ročníka voliť si vyučovacie predmety v rozsahu 18 hodín týždenne na základe ich individuálneho záujmu a budúcej profesijnej orientácie. Rozvíjal u žiakov samostatnosť, zodpovednosť za vlastné rozhodnutia, pôsobil motivujúco a mal i preukázateľne dobré výsledky z hľadiska úspešnosti prijatia našich absolventov na vysokoškolské štúdium.

Napriek tomu, že žiaci, rodičia aj učitelia vnímali úspešnosť alternatívneho učebného plánu ako krok vpred, ukázala sa jeho nepostačujúca flexibilita na riešenie aktuálnych problémov žiakov pripravovať sa na život vo vedomostnej spoločnosti. To nás priviedlo k myšlienke aplikovať a rozšíriť tento spôsob práce do 3. ročníka. Súčasne s tým bolo potrebné zredukovať predimenzovaný objem faktografických vedomostí v existujúcich predmetoch a tým vytvoriť časový priestor pre novokoncipované predmety v 1 - 4. ročníku s cieľom umožniť žiakom intenzívnejšie sa rozvíjať v oblastiach ich záujmu a budúcej profesie.

Aby bol takýto spôsob výučby efektívny, bolo potrebné u žiakov rozvíjať ich samostatnosť, schopnosť plánovať a sebazodpovednosť. To bolo podnetom na **vytvorenie moderného vlastného výchovnovzdelávacieho programu školy založeného na rozvoji kľúčových kompetencií žiakov**. Vytvorenie tohto programu bolo jedným z cieľov projektu Inovácia výchovnovzdelávacieho programu na Gymnázium v Považskej Bystrici, financovaného z prostriedkov ESF. Išlo o vytvorenie a zavedenie nového kurikula rozpracovaného pre 1. ročník gymnázia. Podobný projekt prebiehal na dvoch ďalších slovenských gymnáziách – v Žiari nad Hronom a na Súkromnom gymnázium v Prešove. Všetky tri gymnaziálne projekty boli súčasťou pedagogického experimentu Ministerstva školstva SR pod odbornou gesciou Štátneho pedagogického ústavu. Projekt prebiehal pod vedením riaditeľky školy RNDr. Márie Vydrovej v časovom rozmedzí od 2006 do 2008.

Údaje o projekte:

Projekt č. SOP LZ 2005/3-086, ITMS kód 11230100330

Názov projektu: Inovácia výchovnovzdelávacieho programu na Gymnázium v Považskej Bystrici

Sektorový operačný program: Ľudské zdroje,

Trvanie projektu: od 09/2006 do 09/2008

Celkový rozpočet projektu: 7 108 800,- SKK

Vlastné spolufinancovanie : 5,00%

Počet zúčastnených interných a externých spolupracovníkov: 88

Cieľová skupina: 180 žiakov 1. ročníka Gymnázia, 60 pedagogických pracovníkov Gymnázia

Charakter aktivít:

Projekt bol zameraný na:

- tvorbu a pilotné overovanie vlastného modelu školského vzdelávacieho programu a základnej pedagogickej dokumentácie pre 1. ročník Gymnázia v Považskej Bystrici,
- vzdelávanie učiteľov zamerané na tvorbu dokumentácie, aktivizáciu a motiváciu žiakov, hodnotenie žiackych výkonov,
- tvorbu a adaptáciu učebných textov (vlastné interné učebnice pre 1.ročník),
- zavedenie nových predmetov (Sebariadenie) do 1. ročníka,
- zavedenie Adaptačného psychologického programu pre žiakov 1. ročníka,
- cielený rozvoj talentov a záujmov žiakov.

Vytvorené a pretrvávajúce výstupy projektu:

- Profil absolventa Gymnázia v Považskej Bystrici,
- Učebný plán G Považská Bystrica,
- Učebné osnovy pre 1. ročník,
- Časovo-tematické plány pre 1. ročník,
- Učebné materiály a texty pre 1. ročník (vlastné interné učebnice).

Výsledky a vplyvy projektu:

Vhodne vypracovaný profil absolventa a učebný plán s overením v 1. ročníku bol považovaný učiteľmi, žiakmi, odborníkmi (pozitívne sa o ňom vyjadrilo prezídium Asociácie riaditeľov štátnych gymnázií, experti Štátneho pedagogického ústavu a Ministerstva školstva SR), ale i širšou verejnosťou za veľmi dobrý štart k celkovej inovácii výchovnovzdelávacieho procesu na Gymnázium Považská Bystrica (zdroj: dotazníky pre žiakov po absolvovaní 1. ročníka, odozvy rodičovskej verejnosti).

Od septembra 2008 sme pokračovali v inovácii výchovnovzdelávacieho programu zavedením nového kurikula do 2. a 3. ročníka v rámci ďalšieho projektu ESF Experimentálne overovanie inovovaného školského výchovnovzdelávacieho programu na Gymnázium Považská Bystrica, financovaného z prostriedkov ESF v rámci výzvy MŠ SR Premena tradičnej školy na modernú. Projekt trval do apríla 2011.

V rámci projektu sme umožnili žiakom rozvoj kľúčových kompetencií potrebných pre život vo vedomostnej spoločnosti. Zamerali sme sa na oblasti vzdelávacieho procesu, rozvoja osobnosti žiaka, inováciu didaktických prostriedkov, kariérne poradenstvo, moderné technológie vo vyučovaní, inováciu pedagogických kompetencií učiteľov.

Údaje o projekte:

Projekt č.: ITMS 26110130013

Názov projektu: Experimentálne overovanie inovovaného školského výchovnovzdelávacieho programu na Gymnázium Považská Bystrica

Sektorový operačný program: Vzdelávanie

Opatrenie č 1.1: Premena tradičnej školy na modernú

Trvanie projektu: 09/2008 – 04/2011

Celkový rozpočet projektu: 9 602 154 Sk (318 733,12€)

Vlastné spolufinancovanie: 5%

Počet zúčastnených interných a externých spolupracovníkov: 7 externých expertov

Cieľová skupina: 540 žiakov školy, 64 učiteľov školy

Charakter aktivít:

Cieľom projektu bolo:

- inovovať a implementovať obsahové a výkonové štandardy, vyučovacie metódy, organizačné formy a hodnotenie výkonov žiakov 1.až 4. ročníka gymnázia,
- overiť a skorigovať osnovy a časovotematické plány pre 1. ročník vytvorené v predchádzajúcom období,
- vytvoriť a overiť kurikulum pre 2., a 3.ročník,
- vytvoriť kurikulum pre 4.ročník, jeho overovanie prebieha už po ukončení projektu,
- rozvíjať osobnosť žiaka prostredníctvom kľúčových kompetencií vytvorením širokej ponuky školskej a mimoškolskej činnosti,
- vytvoriť nové didaktické prostriedky na zefektívnenie osvojenia učiva,
- skvalitniť systém kariérneho poradenstva s ohľadom na individuálne potreby žiakov a požiadavky európskeho trhu práce,
- modernizovať metódy vzdelávania zvýšením dostupnosti prostriedkov IKT,
- umožniť pedagógom školy vzdelávanie na získanie a rozvoj kompetencií potrebných na overovanie nového výchovnovzdelávacieho programu školy.

Vytvorené a pretrvávajúce výstupy projektu:

- Učebné osnovy pre 1. až 4. ročník,
- Časovo-tematické plány pre 1. až 4. ročník,
- Učebné materiály a texty - (*tvorba jazykového portfólia pre žiakov 1. ročníka, zberka rolových úloh z ANJ, tvorba zoologickej čítanky (vyuč. BIO), zberka matematických úloh, multimedialny CD-rom – pokusy v prírodných vedách, databáza tém na žiacke práce v predmete Projekt*),
- Zavedenie nových vyučovacích predmetov a kurzov– (*Sebariadenie pre 2.r., Regionalistika, Projekt, kurz spoločenských tancov a etikety*,
- Ponuka voliteľných predmetov pre 3.ročník vrátane osnov a časovotematických plánov – (*počítačová grafika, Aplikovaná ekonómia, Manažment osobných financií , Business English, svetová literatúra, anglická-nemecká-francúzka literatúra, laboratórna technika, dejiny umenia, mediálna výchova, dramatická výchova, tvorivé písanie, deskriptívna geometria, latinčina, netradičné športy*),
- Vybudovanie nových učební – (*počítačová učebňa na vyučovanie cudzích jazykov, fyzikálne laboratórium, multimedialna učebňa na predmet Projekt*).

Výsledky a vplyvy projektu:

Výsledkom projektu je vytvorený kompletný výchovnovzdelávací program školy so zavedením širšej voliteľnosti v treťom a štvrtom ročníku. Tento program sme už aj overili v 1., 2. a 3. ročníku. Bolo vytvorené množstvo nových učebných materiálov a textov, vybudované nové učebne. Učitelia dostali nielen širší pedagogickopsychologický výcvik, ale aj príslušné vzdelanie v oblasti kompetencií stanovovať ciele, používať inovatívne metódy vo vyučovaní, metódy zamerané na aktívnu činnosť žiaka na vyučovaní, vzdelanie v kompetencii tvoriť didaktické testy.

Všetky tieto skutočnosti viedli k väčšej spokojnosti žiakov a rodičov (zdroj: dotazníkový prieskum), k pozitívnemu ohlasu vo verejnosti, k zvýšeniu prestíže školy a k väčšiemu záujmu žiakov o štúdium na našej škole (zdroj: počty prihlásených žiakov).

V projekte bolo 6 aktivít:

- Inovácia vzdelávacieho procesu,
- Podpora rozvoja osobnosti žiaka,
- Inovácia didaktických prostriedkov,
- Kariérne poradenstvo,
- Moderné technológie vo vyučovaní,
- Inovácia pedagogických kompetencií učiteľov.

V aktivitách projektu boli zapojení všetci učitelia školy

Tento náš projekt vybrala odborná komisia ASFEU medzi úspešné projekty OPV do publikácie Moderná škola v praxi (ISBN 978-80-970310-0-8), za jeho implementáciu sme dostali ocenenie Príklady dobrej praxe od ministra školstva SR.

Mimoriadne hrdí sme na to, že oba uvedené projekty (rovnako ako teraz prebiehajúci tretí projekt) **tvorili zamestnanci, členovia projektových tímov, pre svoju školu sami**, pod vedením riaditeľky školy a **bez pomoci komerčných agentúr**. Aktivity jednotlivých projektov pokrývali všetky oblasti života školy, preto práca v týchto tímoch priniesla zamestnancom školy veľké odborné aj osobnostné obohatenie, ktoré sa premieta aj do ich súčasných pracovných výsledkov.

S použitím dokumentácie projektu ESF: Cestovný batôžtek gymnazistu z Považskej Bystrice do života = vedomosti + praktické zručnosti + osobný kompas na trh práce, Kód ITMS: 26110130635 spracovala RNDr. Mária Vydrová